

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 5 dhjetor 2019
Nr. ref.: RK 1475/19

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI81/19

Parashtrues

Skender Podrimqaku

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Kolegjit të Apelit të
Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për Çështje që
lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, AC-I-19-0007, të 14 marsit
2019**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Bajram Ljatifi, zëvendëskryetar
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare
Safet Hoxha, gjyqtar
Radomir Laban, gjyqtar
Remzije Istrefi-Peci, gjyqtare dhe
Nexhmi Rexhepi, gjyqtar

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është parashtruar nga Skender Podrimqaku me vendbanim në Komunën e Pejës, të cilin e përfaqëson Armend Deskaj, avokat (në tekstin e mëtejshëm: parashtruesi i kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktvendimin e Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për Çështje që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: Kolegji i Apelit të DHPGJS), AC-I-19-0007, të 14 marsit 2019, i cili iu dorëzua atij më 19 mars 2019.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është kërkesa për vlerësim të kushtetutshmërisë së aktvendimit të kontestuar përmes së cilit, sipas pretendimit të parashtruesit të kërkesës, janë shkelur të drejtat e tij të garantuara me nenet: 10 [Ekonomia], 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], 32 [E Drejta për Mjete Juridike], 46 [Mbrojtja e Pronës], 53 [Interpretimi i dispozitave për të Drejtat e Njeriut], 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta).
4. Parashtruesi i kërkesës më tej kërkon që Gjykata Kushtetuese e Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata) të vendosë masë të përkohshme dhe të bëjë “ndalimin e shitjes së Njesisë nr. 50: KB Kooperimi – Toka Bujqësore Sigë 1,” (në tekstin në vijim: prona e kontestuar).

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në paragrafët 1 dhe 7, të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, në nenin 22 [Procedimi i kërkesës] dhe 47 [Kërkesa Individuale] të Ligjit Nr. 03/L-121 për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Ligji), si dhe në rregullin 32 [Parashtrimi i kërkesave dhe përgjigjeve] të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 22 maj 2019, parashtruesi e dorëzoi kërkesën përmes postës në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
7. Më 23 maj 2019, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Bekim Sejdiu Gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Gresa Caka-Nimani (kryesuese), Bajram Ljatifi dhe Nexhmi Rexhepi (anëtarë).
8. Më 17 qershor 2019, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës.
9. Më 17 qershor 2019, Gjykata njoftoi Kolegjin e Apelit të DHPGJS për kontestimin e Aktvendimin AC-I-19-0007 dhe të njëjtës i ofroi një kopje të kërkesës.
10. Më 4 Korrik 2019, parashtruesi i kërkesës paraqiti plotësim të kërkesës në Gjykatë.

11. Më 24 shtator 2019, Gjykata kërkoi nga përfaqësuesi i parashtruesit që të dorëzojë autorizimin për përfaqësim në Gjykatën Kushtetuese.
12. Më 4 tetor 2019, parashtruesi i kërkesës e solli autorizimin për përfaqësim në Gjykatë përmes postës.
13. Më 7 nëntor 2019, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

14. Më 11 dhjetor 2017, parashtruesi i kërkesës u njoftua nga Agjencia Kosovare e Privatizimit (në tekstin e mëtejme: AKP) se është shpallur ofertuesi me çmimin më të lartë të ofruar, sa i përket pjesëmarrjes në procesin e shitjes së një prone. Ky njoftim i AKP-së sqaronte se *“sipas Rregullave të përgjithshme të Tenderit, çmimi më i lartë i ofruar në asnjë mënyrë nuk paraqet Vendim mbi shitjen e asetit, por Vendimin për aprovimin apo refuzimin e shitjes do ta marr Bordi i Drejtorëve të AKP-së.”*
15. Me 27 dhjetor 2017, AKP e njoftoi parashtruesin e kërkesës rreth Vendimit të Bordit të Drejtorëve të AKP-së, lidhur me anulimin e tenderit për pronën e kontestuar. Njoftimi përmbante edhe udhëzimin për mjet juridik kundër vendimit për anulim, përkatësisht për iniciimin e procedurës gjyqësore pranë DHPGJS.
16. Më 27 shkurt 2018, parashtruesi i kërkesës parashtron padi në DHPGJS, duke kërkuar: (i) anulimin e vendimit të Bordit të Drejtorëve të AKP-së lidhur me anulimin e shitjes të pronës së kontestuar; (ii) të vërtetohet se paditësi është blerës i pronës së kontestuar; (iii) të obligohet AKP që në afat prej 30 ditësh të përmbyllte procedurat e shitjes (së pronës së kontestuar) dhe të mbulonte shpenzimet e procedurës kontestimore. Përveç kësaj, me të njëjtën padi parashtruesi kërkoi lëshimin e Urdhrit Paraprak Gjyqësor (në tekstin e mëtejme: UPGJ), përmes të cilit do t'i ndalohej AKP-së ndërmarrja e veprimeve për tenderimin e pronës kontestuese, gjer në vendimin përfundimtar.
17. Në një datë të pasaktësuar, AKP paraqiti komentet e saj në Kolegjin e Specializuar të DHPGJS, duke kundërshtuar propozimin për lëshimin e UPGJ-së si të pa mbështetur në ligj, me argumentin se vendimi i Bordit të AKP-së ishte në përputhje me Ligjin Nr. 04/L-034 për Agjencinë Kosovare të Privatizimit.
18. Më 13 prill 2018, Kolegji i Specializuar i DHPGJS mori Aktvendimin C-III-18-0038, përmes të cilit e refuzoi kërkesën e parashtruesit të kërkesës për lëshimin e UPGJ-së. Në arsyetimin e këtij Aktvendimi, ndër të tjera, theksohet se paditësi (parashtruesi) nuk ka dhënë prova të besueshme se do pëson *“dëm të menjëhershëm dhe të pariparueshëm financiar”*, nëse nuk miratohet kërkesa për UPGJ.

19. Më 3 maj 2018, parashtruesi i kërkesës paraqiti ankesë në Kolegjin e Apelit të DHPGJS-së ndaj Aktvendimit C-III-18-0038, për shkak të shkeljeve esenciale të dispozitave të procedurës, aplikimit të gabuar të ligjit material dhe konstatimit të gabuar të gjendjes së fakteve.
20. Më 31 maj 2018, Kolegji i Apelit të DHPGJS, përmes Aktvendimit AC-I-18-0271, refuzoi ankesën e parashtruesit si të pabazuar dhe vërtetoi Aktvendimin e Kolegjit të Specializuar të DHPGJS-së C-III-18-0038, të 13 prillit 2018. Në këtë Aktvendim, Kolegji i Apelit arsyetoi se: *“Ankuesi (parashtruesi) vetëm verbalisht pretendon se dëmi do të jetë i menjëhershëm dhe i pariparueshëm, mirëpo ai as para Kolegjit të Specializuar as para Kolegjit të Apelit nuk ka asnjë provë me të cilën do të vërtetonte dëmin që i është shkaktuar atij me vendimin për anulimin e këtij tenderi. Për më tepër çdo pjesëmarrës në një procedurë tenderimi e ka të qartë, sipas nenit 17 të Rregullave të tenderit se vetëm Bordi i AKP-së e ka autoritetin përfundimtar për aprovimin e një shitje”*. Në fund, Kolegji i Apelit theksoi se ky Aktvendim nuk paragjykon zgjidhjen e meritave të padisë.
21. Më 13 korrik 2018, parashtruesi i kërkesës paraqiti përsëri kërkesë për lëshimin e UPGJ-së, pasi që AKP-ja kishte shpallur valën e 39 të privatizimit të shitjes së pronës së kontestuar.
22. Më 19 dhjetor 2018, Kolegji i Specializuar i DHPGJS mori Aktvendimin C-III-18-0038, përmes të cilit e refuzoi kërkesën e parashtruesit të kërkesës për lëshimin e UPGJ-së (me arsyetim të njëjtë sikur në Aktvendimin e datës 13 prill 2018).
23. Më 10 janar 2019, parashtruesi i kërkesës përsëri paraqiti ankesë në Kolegjin e Apelit të DHPGJS-së, kundër Aktvendimit C-III-18-0038, të 19 dhjetorit 2019, për shkak të shkeljeve esenciale të dispozitave të procedurës, aplikimit të gabuar të ligjit material dhe konstatimit të gabuar të gjendjes së fakteve.
24. Më 14 mars 2019, Kolegji i Apelit të DHPGJS, përmes Aktvendimit AC-I-19-0007, refuzoi ankesën e parashtruesit si të pabazuar dhe vërtetoi Aktvendimin C-III-18-0038, të 19 dhjetorit 2018, të Kolegjit të Specializuar të DHPGJS-së (me arsyetim të njëjtë sikur në Aktvendimin e datës 31 maj 2018). Kolegji i Apelit përsëri theksoi se ky Aktvendim nuk prejudikon *‘zgjidhjen përfundimtare të padisë’*.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

25. Parashtruesi i kërkesës pretendon se Kolegji i Apelit të DHPGJS, përmes Aktvendimit AC-I-19-0007, duke refuzuar kërkesën e tij për urdhër paraprak gjyqësor, i ka shkelur të drejtat e tij të mbrojtura me nenet 10 [Ekonomia], 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], 32 [E Drejta për Mjete Juridike], 46 [Mbrojtja e Pronës], 53 [Interpretimi i dispozitave për të Drejtat e Njeriut], 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës.
26. Parashtruesi i kërkesës thekson që me (ri)tenderimin e pronës së kontestuar, *‘janë plotësuar kushtet ligjore për lëshimin e Urdhrit paraprak gjyqësor (masës së përkohshme)’*. Rrjedhimisht, sipas parashtruesit të kërkesës, nga

procesi i tenderimit mund të pasojë shitja e pronës së kontestuar, me ç' rast do i shkaktohej një dëm i menjëhershëm dhe i pa riparueshëm. Pra, *'shitja eventuale e asetit do e rrezikonte kërkesën kryesore të paraqitur me padi, me të cilën është kërkuar të vërtetohet se Vendimi i të paditurës [AKP] për anulimin e tenderit ishte i kundërligjshëm.'*

27. Parashtruesi i kërkesës argumenton që kërkesa e tij është kërkesë pronësore dhe se e drejta e pronësisë është kategori kushtetuese dhe po ashtu një e drejtë e garantuar edhe me konventa ndërkombëtare mbi liritë dhe të drejtat e njeriut. Rrjedhimisht, sipas tij, refuzimi i kërkesës për masë të përkohshme do t'i humbiste kuptimin e kontestit lidhur me kërkesëpadinë e cila është në proces në Kolegjin e Specializuar të DHPGJS. Prandaj, sipas parashtruesit të kërkesës, ndalimi i shitjes deri në vendosjen meritore të çështjes është në interesin juridik të palës paditëse por edhe në interes të drejtësisë në përgjithësi.
28. Parashtruesi i kërkesës gjithashtu pretendon se vendimi i Bordit të Drejtorëve të AKP-së për anulimin e tenderit për pronën e kontestuar, është në kundërshtim me nenin 10 të Kushtetutës, sepse sipas tij Kosova është përcaktuar si shtet me ekonomi të lirë të tregut. Ai pretendon se rëndësi të veçantë paraqet parimi i njohur se në shtetet ku gjen zbatim ekonomia e lirë e tregut oferta dhe kërkesa janë rregullator të çmimit të tregut, andaj edhe në këtë drejtim përderisa parashtruesi e kishte ofertuar çmimin më të lartë është dashur të aprovohej shitja e pronës së kontestuar.
29. Në fund, parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata që *"të interpretojë"* kushtetutshmërinë e Aktvendimit të kontestuar AC-I-19-0007, si dhe vendimin e Bordit të Drejtorëve të AKP-së për anulimin e tenderit për pronën e kontestuar.
30. Parashtruesi nga Gjykata kërkon gjithashtu që të vendosë masë të përkohshme, duke kërkuar që *"deri në sqarimin e kërkesave, në pajtim me nenin 27 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese lidhur me Masat e Përkohshme [...] me Aktgjykim të ndalojë shitjen e aseteve nr. 39 [...]".*

Pranueshmëria e kërkesës

31. Gjykata së pari vlerëson nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.
32. Në këtë drejtim, Gjykata, fillimisht, i referohet paragrafëve 1 dhe 7, të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, që përcaktojnë:

"1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë,

mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

33. Në vazhdim, Gjykata gjithashtu i referohet kritereve të pranueshmërisë siç janë të përcaktuara me Ligj. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet neneve 47 [Kërkesa individuale], 48 [Saktësimi i kërkesës] dhe 49 [Afatet] të Ligjit, të cilët përcaktojnë:

Neni 47
[Kërkesa individuale]

“1. Çdo individ ka të drejtë të kërkojë nga Gjykata Kushtetuese mbrojtje juridike në rast se pretendon se të drejtat dhe liritë e tija individuale të garantuara me Kushtetutë janë shkelur nga ndonjë autoritet publik.

2. Individi mund të ngrejë kërkesën në fjalë vetëm pasi që të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

Neni 48
[Saktësimi i kërkesës]

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësojë saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.

Neni 49
[Afatet]

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor ...”.

34. Sa i përket përmbushjes së këtyre kritereve, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës i ka plotësuar kriteret e përcaktuara me nenin 113 (7) të Kushtetutës, pasi është palë e autorizuar, konteston një akt të një autoriteti publik, gjegjësisht Aktvendimin AC-I-19-0007 të 14 marsit 2019, të Kolegji të Apelit të DHPGJS dhe i ka shteruar të gjitha mjetet juridike të parapara me ligj. Parashtruesi i kërkesës gjithashtu ka sqaruar të drejtat dhe liritë themelore që ai pretendon se i janë shkelur, në pajtim me kërkesat e nenit 48 të Ligjit, si dhe ka dorëzuar kërkesën në pajtim me afatet e përcaktuara në nenin 49 të Ligjit.
35. Megjithatë, në vlerësimin e pranueshmërisë së kërkesës, Gjykata gjithashtu duhet të shqyrtojë nëse parashtruesi i kërkesës ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë të parapara në rregullin 39 [Kriteret e pranueshmërisë] të Rregullores së punës. Rregulli 39 (2) i Rregullores së punës përcakton kriteret në bazë të të cilave Gjykata mund të shqyrtojë kërkesën, duke përfshirë kriterin që kërkesa të mos jetë qartazi e pabazuar. Rregulli 39 (2), në veçanti përcakton që:

"(2) Gjykata mund ta konsiderojë kërkesën të papranueshme, nëse kërkesa është qartazi e pabazuar, sepse parashtruesi nuk dëshmon dhe nuk mbështetë në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij."

36. Në lidhje me këtë, Gjykata rikujton edhe një herë se parashtruesi i kërkesës pretendon se i janë shkelur të drejtat e tij të mbrojtura me nenet 10 [Ekonomia], 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], 32 [E Drejta për Mjete Juridike], 46 [Mbrojtja e Pronës], 53 [Interpretimi i dispozitave për të Drejtat e Njeriut], 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës.
37. Mirëpo, në dritën e fakteve të rastit konkret, Gjykata konsideron se pretendimet e parashtruesit të kërkesës, në thelb, kanë të bëjnë me:
- (i) shkelje të nenit 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, dhe
 - (ii) shkelje të nenit 46 të Kushtetutës.
- (i) *Aplikueshmëria e nenit 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së në "procedurat paraprake"***
38. Gjykata vë në pah se në rastin konkret pretendimet kryesore të parashtruesit të kërkesës kanë të bëjnë me procedura paraprake gjyqësore, përkatësisht me refuzimin e kërkesës së tij për UPGJ nga ana e dy shkallëve gjyqësore, në kuadër të DHPGJS.
39. Prandaj, Gjykata fillimisht do të përcaktojë nëse në rastin e parashtruesit zbatohet neni 6 i Konventës në lidhje me nenin 31 të Kushtetutës.
40. Për sa i përket zbatueshmërisë së nenit 6 të Konventës dhe nenit 31 të Kushtetutës në procedurat paraprake – siç janë ato me të cilat është vendosur për kërkesën e parashtruesit për UPGJ, Gjykata vëren se një zbatim i tillë është interpretuar nga GJEDNJ përmes praktikës së saj gjyqësore. Gjykata, në pajtim me nenin 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejta të Njeriut] të Kushtetutës, është e detyruar të interpretojë të drejtat e njeriut dhe liritë themelore të garantuara me Kushtetutë në harmoni me praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së.
41. Rrjedhimisht, Gjykata do e përcaktojë aplikueshmërinë e garancive procedurale të nenit 31 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, në rrethanat e rastit konkret, duke u mbështetur në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së (Shih gjithashtu Aktgjykimin në rastin nr. KI122/17, parashtrues, *Ceska Exportni Banka A. S.*, Aktgjykim i 30 prillit 2018, paragrafi 124 dhe KI150/16, parashtrues *Mark Frrok Gjokaj*, Aktgjykim i 31 Dhjetorit 2018, paragrafi 62).
42. Gjykata së pari vëren se fushëveprimi i nenit 6 të KEDNJ-së shtrihet në procedurat që përcaktojnë të "*drejtat ose detyrimet civile*" (Shih rastin e GJEDNJ-së: *Ringeisen kundër Austrisë*, kërkesa nr. 2614/65, Aktgjykim i 22 qershorit 1972). GJEDNJ ka konstatuar se për të qenë neni 6 i aplikueshëm në procedura civile, "*duhet të ekzistojë një kontest në lidhje me një 'të drejtë civile', për të cilën mund të thuhet, të paktën në baza të argumentueshme, që*

është e njohur në të drejtën vendore, pavarësisht se a është e mbrojtur edhe me Konventë. Kontesti duhet të jetë i vërtetë dhe serioz; ai mund të ndërlihet jo vetëm me vetë ekzistencën e së drejtës, por edhe me fushëveprimin dhe mënyrën e realizimit të saj; dhe së fundi, rezultati i procedurave duhet të jetë drejtpërsëdrejti përcaktues për të drejtën në fjalë; lidhjet e paqarta ose pasojat e largëta nuk janë të mjaftueshme për aktivizimin e nenit 6 paragrafi 1" (Shih rastet e GJEDNJ-së: *Mennitto kunder Italisë*, kërkesa nr. 33804/96, Aktgjykim i 5 tetorit 2000, paragrafi 23; *Giulmez kundër Turqisë*, kërkesa nr. 16330/02, Aktgjykim i 20 majit 2008, paragrafi 28; dhe *Micallef kundër Maltës*, kërkesa nr. 17056/06, Aktgjykim i 15 tetorit 2009, paragrafi 74).

43. Gjykata më tutje vë në pah qëndrimin e përgjithshëm të GJEDNJ-së se, parimisht, "*procedurat paraprake*", si ato që kanë të bëjnë me dhënien e një mase të përkohshme/mase të sigurisë - nuk konsiderohen që përcaktojnë të "drejta dhe detyrime civile" dhe për këtë arsye, në parim, nuk hynë në kuadër të fushëveprimit të mbrojtjes së tillë të nenit 6 të KEDNJ-së (shih rastet e GJEDNJ-së: *Wiot v. Francës*, kërkesa nr. 43722/98, Aktgjykimi i 7 janarit 2003; *APIS a.s. kundër Sllovakisë*, kërkesa nr. 39754/98, Aktgjykimi i 13 janarit 2000; *Verlagsgruppe NEWS GmbH kundër Austrisë*, kërkesa nr. 62763/00, Aktgjykim i 23 tetorit 2003; *Libert kundër Belgjikës*, kërkesa nr. 44734/98, Aktgjykim i 8 korrikut 2004; *Micallef kundër Maltës*, kërkesa nr. 17056/06, Aktgjykim i 15 tetorit 2009, paragrafi 83, shih gjithashtu rastet e Gjykatës Kushtetuese: KI 122/17, Parashtrues *Česká Exportní Banka A.S.*, Aktgjykim i 30 prillit 2018, paragrafi 126 dhe KI150/16, parashtrues *Mark Frrok Gjokaj*, Aktgjykim i 31 Dhjetorit 2018, paragrafi 64).
44. Megjithatë, në raste të caktuara, GJEDNJ ka aplikuar nenin 6 të KEDNJ-së në "*procedura paraprake*", kur konsideroi se masat e sigurisë ishin vendimtare apo përcaktuese për të drejtat civile të parashtruesit të kërkesës (Shih, ndër të tjera, rastet e GJEDNJ-së; *Aerts kundër Belgjikës*, kërkesa nr. 25357/94, Aktgjykimi i 30 korrikut 1998; *Boca kundër Belgjikës*, kërkesa nr. 50615/99, Aktgjykimi i 15 nëntorit 2012; *Micallef kundër Maltës*, kërkesa nr. 17056/06, Aktgjykim i 15 tetorit 2009, paragrafi 75; shih gjithashtu rastet e Gjykatës Kushtetuese: KI 122/17, Parashtrues *Česká Exportní Banka A.S.*, Aktgjykim i 30 prillit 2018, paragrafi 127 dhe KI150/16, parashtrues *Mark Frrok Gjokaj*, Aktgjykim i 31 Dhjetorit 2018, paragrafi 65).
45. Përmes Aktgjykimit *Micallef kundër Maltës* (të vitit 2009), GJEDNJ kishte ndryshuar qëndrimin e saj të mëparshëm përkitazi me mos aplikueshmërinë e garancive procedurale të nenit 6 të KEDNJ-së në "*procedurat paraprake*". Ndryshimin e këtij qëndrimi, GJEDNJ e kishte arsyetuar si në vijim:

"Përjashtimi i masave të përkohshme nga fushëveprimi i nenit 6 deri tani është justifikuar me faktin që ato, në parim, nuk përcaktojnë detyrime dhe të drejta civile. Megjithatë, në kushtet kur shumë Shteteve Kontraktuese u duhet të përballen me një akumulim të konsiderueshëm çështjesh për shkak të mbingarkesës së sistemeve të tyre të drejtësisë, gjë që çon në procese të tej-zgjatura, vendimi i një gjyqtari për një urdhër ndalues shpesh ndodhë që është i barasvlershëm me një vendim për themelin e çështjes për një kohë të konsiderueshme, nganjëherë edhe përgjithmonë. Rrjedhimisht, shumë herë ndodhë që procedurat për masa të përkohshme

dhe ato në lidhje me veprimin ligjor kryesor vendosin për të njëjtat "detyrime dhe të drejta civile" dhe japin të njëjtat efekte afatgjata apo edhe të përhershme (Shih rastin e GJEDNJ-së: Micallef kundër Maltës, kërkesa. nr. 17056/06, Aktgjykim i 15 tetorit 2009, paragrafi 79).

46. Bazuar në këtë Aktgjykim, Gjykata vërense, sipas praktikës së GJEDNJ-së, jo të gjitha masat e sigurisë/masat e përkohshme përcaktojnë të drejtat ose detyrimet civile dhe zbatueshmëria e nenit 6 të KEDNJ-së për procedurat paraprake varet nga fakti nëse janë përmbushur disa kushte.
47. Së pari, e drejta në fjalë (që është objekt kontesti) duhet të jetë "*civile*", si në shqyrtimin gjyqësor ashtu edhe në procedurat lidhur me masën e sigurisë, brenda kuptimit autonom të këtij nocioni sipas nenit 6 të KEDNJ-së (Shih, *inter alia*, rastet e GJEDNJ-së: *Rafineritë Greke dhe Stratis Andreadis kundër Greqisë*, nr. 13427/87, Aktgjykimi i 9 dhjetorit 1994, paragrafi 39, *Konig kundër Gjermanisë*, kërkesa nr. 6232/73, Aktgjykimi i 28 qershorit 1978, paragrafët 89-90, *Ferrazzini kundër Italisë*, kërkesa nr. 44759/98, Aktgjykimi i 15 korrikut 1999, paragrafët 24-31, *Roche v. Mbretërisë së Bashkuar*, kërkesa nr. 32555/96, Aktgjykimi i 9 dhjetorit 1994, paragrafi 119, *Micallef kundër Maltës*, kërkesa nr. 17056/06, Aktgjykim i 15 tetorit 2009, paragrafi 84).
48. Së dyti, GJEDNJ-ja thekson se duhet të vlerësohet natyra e masës së përkohshme/masës së sigurisë, meqenëse sa herë që një masë e tillë konsiderohet që përcakton (ndikon) në mënyre efektive të drejtën civile ose detyrimin në fjalë, neni 6 i KEDNJ-së do të jetë i zbatueshëm (Shih rastin e GJEDNJ-së *Micallef kundër Maltës*, Ibidem, paragrafi 85).

(ii) Zbatimi i parimeve të përmendura më lart në rastin e tanishëm

49. Gjykata vëren se përmbajtja e të drejtës së pretenduar në rastin në fjalë, gjegjësisht kërkesa për UPGJ, ka të bëjë me anulimin e vendimit për shitjen e pronës së kontestuar, përmes (ri)tenderimit në procesin e privatizimit. Kjo është një e drejtë e karakterit civil sipas legjislacionit në fuqi në Republikën e Kosovës.
50. Qëllimi i UPGJ, të kërkuar nga parashtruesi, ishte sigurimi i pretendimit kryesor të parashtruesit, që ka të bëjë me pronën e kontestuar. Parashtruesi e konsideron UPGJ-në masë të domosdoshme për ndalimin e shitjes së pronës së kontestuar, ndërkohë që gjykatat nuk kishin vendosur ende për meritat e çështjes (përkatësisht padinë e ushtruar me 27 shkurt 2018). Për më tepër, sa i përket kushtit të dytë, Gjykata vëren se UPGJ përcakton në mënyre efektive të drejtën civile në fjalë.
51. Rrjedhimisht, duke marrë parasysh se e drejta e përfshirë në "procedurat paraprake" është një e drejtë civile dhe se UPGJ është përcaktuese për të drejtën civile në fjalë, Gjykata konstaton që rrethanat e rastit konkret, bazuar në praktikën e GJEDNJ-së, i përmbushin kriteret për aplikimin e garancive procedurale të mishëruara në nenin 31 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së.

52. Kësisoj, Gjykata do vlerësojë respektimin e garancive procedurale të nenit 31 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, gjatë procedurave të zhvilluara në DHPGJS, lidhur me kërkesën e parashtruesit për UPGJ.

(A) Sa i përket pretendimit për shkelje të nenit 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së

53. Gjykata vë në pah se Kolegji i Specializuar dhe ai i Apelit të DHPGJS kanë vendosur vetëm për kërkesën e paditësit (parashtruesit të kërkesës) për UPGJ, ndërsa nuk është marre ende një vendim për meritat e kërkesëpadisë.
54. Rrjedhimisht, Gjykata do të shqyrtoj vetëm pretendimet e parashtruesit përkitazi me vendimet e DHPGJS për kërkesën për UPGJ.
55. Në këtë drejtim, Gjykata vë në dukje se parashtruesi pretendon se vendimet e DHPGJS kanë shkelur të drejtat e tij të garantuara me nenet 10, 31, 32, 46, 53, 54 të Kushtetutës.
56. Gjykata rikujton se parashtruesi i kërkesës ka paraqitur padi në DHPGJS kundër vendimit të Bordit të Drejtorëve të AKP-së, ku kërkoi: (i) anulimin e vendimit të Bordit të Drejtorëve të AKP-së lidhur me anulimin e shitjes të pronës së kontestuar; (ii) vërtetimin se paditësi është blerës i pronës së kontestuar; (iii) të obligohet AKP që në afat prej 30 ditësh të përmbyllte procedurat e shitjes (së pronës së kontestuar) dhe të mbulonte shpenzimet e procedurës kontestimore dhe (iv) lëshimin e Urdhrit Paraprak Gjyqësor (UPGJ), përmes të cilit do t'i ndalohej AKP-së ndërmarrja e veprimeve për tenderimin e pronës kontestuese, gjer në vendimin përfundimtar.
57. Por, Gjykata sjellë në vëmendje se thelbi i pretendimeve të parashtruesit ka të bëjë me të drejtën për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, në ndërlidhje me të drejtën e pronës.
58. Për sa i përket të drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, parashtruesi pretendon se gjatë procedurave në DHPGJS atij nuk i është ofruar mbrojtje adekuate dhe kështu ka ardhur deri te shkelja nga neni 31 i Kushtetutës, lidhur me nenin 6 të KEDNJ-së.
59. Në lidhje me këtë, Gjykata vëren se arsyeja kryesore për refuzimin e kërkesës për UPGJ të parashtruesit të kërkesës në Kolegjin e Specializuar të DHPGJS ka qenë që *"[... paditësi nuk ka ofruar dëshmi të besueshme, që do të arsyetonte lëshimin e UPGJ. Paditësi nuk ka parashtruar asnjë dëshmi mbi ekzistimin e rrezikut të dëmit dhe për më tepër të parashtrojë asnjë dëshmi e që do të argumentonte që dëmi i menjëhershëm dhe i pariparueshëm do të shkaktohej në qoftë se UPGJ nuk do të lëshohej."*
60. Më tej Gjykata vëren që Kolegji i Apelit të GJPGJS ka arsyetuar si në vijim: *"Paditësi ka ofruar DHPGJS-së dëshmi e cila tregon se ai është shpallur fitues i përkohshëm i patundshmërisë në fjalë. Por kjo nuk do të thotë se ai e ka blerë këtë patundshmëri. Është bordi i drejtorëve të AKP-së, që në përputhje me autorizimet e tij sipas ligjit për AKP-në nr. 03/L-67 në mbështetje të rregullave të aplikueshme vendos për aprovimin apo anulimin e një shitje [...]"*

Prandaj përkundër pritshmërive të ankuesit sidomos pas shpalljes së ofertës me çmim më të lartë, anulimi i tenderit nuk mund të konsiderohet si dëm i shkaktuar dhe për këtë nuk mund të kërkohej dëmshpërblim pikërisht për shkak të nenit 14 të Rregullave të tenderit të cilat parashohin anulimin e shitjes për shkak të çmimit të pa arsyeshëm.”

61. Gjkata konsideron se Kolegji i Specializuar dhe i Apelit të DHPGJS u kanë dhënë përgjigje të arsyetuar të gjitha pretendimeve të parashtruesit të kërkesës lidhur me interpretimin dhe zbatimin e rregullave përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale.
62. Bazuar në shkresat e lëndës, Gjkata vëren se arsyetimi i dhënë në Aktvendimin e Kolegjit të Apelit të DHPGJS është i qartë dhe pas shqyrtimit të të gjitha procedurave, Gjkata gjithashtu vëren që procedurat para Kolegjit të Specializuar dhe të Apelit të DHPGJS nuk ishin të padrejta apo arbitrare (Shih rastin e GJEDNJ: *Shub kundër Lituanisë*, kërkesa nr. 17064/06, Vendimi i 30 qershorit 2009).
63. Në linjë me praktikën e saj të konsoliduar gjyqësore, Gjkata përsërit që nuk është funksion i Gjykatës Kushtetuese të merret me gabimet e pretenduara në aplikimin e ligjeve përkatëse që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta, nëse me këtë aplikim nuk janë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë dhe KEDNJ. Ajo vetë nuk mund të vlerësojë ligjin që ka bërë që një gjykatë e rregullt të miratojë një vendim në vend të një vendimi tjetër. Nëse do të ishte ndryshe, Gjkata do të vepronte si gjykatë e "shkallës së katërt", që do të rezultonte në tejkalimin e kufijve të vendosur në juridiksionin e saj. Në të vërtetë, është roli i gjykatave të rregullta t'i interpretojnë dhe zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale (shih: *Garcia Ruiz kunder Spanjes*, paragrafi 28 i Aktgjykimit të GJEDNJ-se, të 21 janarit 1999).
64. Gjkata me tej thekson se pakënaqësia e parashtruesit të kërkesës me rezultatin e procedurës nga gjykatat e rregullta, përkatësisht në Kolegjin e Specializuar dhe Kolegjin e Apelit të DHPGJS, nuk mund vetvetiu të ngrejë pretendim të argumentueshëm për shkeljen e së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, apo për barazi para ligjit (Shih, *mutatis mutandis*, rastin e Gjykatës Kushtetuese KI91/18, me parashtrues: *Njazi Gashi, Lirije Sadikaj, Nazife Hajdini-Ahmetaj dhe Adriana Rexhepi*, Aktvendim për papranueshmëri i 30 shtatorit 2019, paragrafi 66; shih gjithashtu rastin e GJEDNJ-së: *Mezőtúr-Tiszazugi Vízgazdálkodási Társulat kundër Hungarisë*, Aktgjykimi i 26 korrikut 2005, paragrafi 21).
65. Gjkata konsideron se pretendimet dhe argumentet e ngritura nga parashtruesi i kërkesës nuk tregojnë se procedurat pranë Kolegjit të Specializuar dhe Kolegjit të Apelit të DHPGJS ishin të padrejta apo arbitrare, në mënyrë që Gjkata Kushtetuese të bindet se parashtruesit të kërkesës i është mohuar ndonjë garanci procedurale, që do të çonte në shkelje të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, të garantuar me nenin 31 të Kushtetutës në ndërlidhje me nenin 6 të KEDNJ-së.

(B) Sa i përket pretendimit për shkelje të nenit 46 të Kushtetutës

66. Gjykata rikujton se parashtruesi i kërkesës gjithashtu thekson që vendimi i kontestuar është nxjerrë në kundërshtim me të drejtat e garantuara me nenin 46 [Mbrotja e Pronës] të Kushtetutës dhe se refuzimi i kërkesës për masë të përkohshme do t'i humbiste kuptimin e kontestit lidhur me kërkesëpadinë e cila është në proces në Kolegjin e Specializuar të DHPGJS. Prandaj, sipas parashtruesit të kërkesës, ndalimi i shitjes së pronës së kontestuar deri në vendosjen meritore të çështjes është në interesin juridik të palës paditëse, por edhe në interes të drejtësisë në përgjithësi.
67. Gjykata rikujton se neni 46 i Kushtetutës, sikundër edhe neni 1 i Protokollit Nr. 1 (Mbrotja e Pronës) i KEDNJ nuk garanton të drejtën për fitimin e pronës (Shih rastin e Gjykatës Kushtetuese KI201/18, me parashtrues *Selami Taraku*, Aktvendim për papranueshmëri i 1 nëntorit 2019, paragrafi 39; KI83/18, me parashtrues *Ivica Milosevic*, Aktvendim për papranueshmëri i 17 tetorit 2019, paragrafi 41; Shih gjithashtu rastet e GJEDNJ-së: *Van der Mussele kundër Belgjikës*, Aktgjykimi i GJEDNJ-se i 23 nëntorit 1983, paragrafi 48; dhe *Slivenko dhe të tjerët kundër Letonisë*, kërkesa nr. 73049/01, Aktgjykimi i 9 tetorit 2003, paragrafi 121).
68. Në këtë kuadër, Gjykata i referohet interpretimeve të GJEDNJ, ku vihet në pah se Neni 1 i Protokollit Nr. 1 (Mbrotja e Pronës) i KEDNJ-së vlen vetëm për "zotërimet" ekzistuese të një personi (shih *Marckx kundër Belgjikës*, paragrafi 50, Aktgjykim i 13 qershorit 1979; *Anheuser-Busch Inc. kundër Portugalisë* paragrafi 64).
69. Parashtruesi i kërkesës më tej mund të pretendojë shkelje të nenit 46 të Kushtetutës vetëm për atë që vendimet e kontestuara kanë të bëjnë me "pronën" e tij; brenda kuptimit të kësaj dispozite "pronë" mund të jetë "pasuria ekzistuese", duke përfshirë edhe pretendimet në bazë të të cilave parashtruesit e kërkesës mund të pretendojnë "pritshtëri legjitime" që do të fitojnë gëzimin efektiv të ndonjë të drejte pronësore.
70. Në rrethana të caktuara, një "pritje legjitime" për të marrë një pronë mundet gjithashtu të gëzojë mbrojtje nga Neni 1 i Protokollit Nr.1 të KEDNJ-së (*Pressos Compania Naviera S.A. dhe të tjerët kundër Belgjikës*, kërkesa nr. 17849/91, Aktgjykim i 20 nëntorit 1995, paragrafi 31; *Grazinger dhe Gratzingerova kundër Republikës Çeke*, kërkesa nr. 39794/98, Vendim për papranueshmëri i 10 korrikut 2002, paragrafi 73).
71. Por, sipas praktikës së GJEDNJ, nuk mund të thuhet se lind ndonjë "pritje legjitime" atje ku ekziston një kontest në lidhje me interpretimin e drejtë dhe aplikimin e së drejtës së brendshme (lidhur me konteste pronësore) dhe atje ku parashtruesit e parashtruesit janë hedhur poshtë më pas nga gjykatat kombëtare (shih: *Kopecky kundër Sllovakisë*, paragrafi 50 i Aktgjykimit të GJEDNJ-së të 28 shtatorit 2004).
72. Gjykata, duke i trajtuar pretendimet e parashtruesit të kërkesës në lidhje me parimet e lartpërmendura, vëren se parashtruesi nuk e ka arsyetuar në veçanti shkeljen e së drejtës së pronës dhe nuk i referohen konkretisht ndonjë prej

parimeve të përmbajtura në nenin 46 të Kushtetutës, por konsideron se kjo e drejtë i është shkelur si pasojë e shkeljes së të drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm (nenit 31 të Kushtetutës). Kjo për faktin se, sipas parashtruesit të kërkesës, Kolegji i Specializuar dhe ai i Apelit i DHPGJS kanë vërtetuar gabimisht gjendjen faktike dhe kanë zbatuar gabimisht të drejtën materiale dhe në këtë mënyrë nuk kanë vendosur për kërkesën e tij për UPGJ.

73. Megjithatë, gjatë shqyrtimit të këtyre pretendimeve në kuadër të nenit 31 të Kushtetutës dhe nenit 6 para. 1 të KEDNJ-së, Gjykata tashmë ka ardhur në përfundim se këto pretendime janë qartazi të pabazuara. Prandaj, Gjykata konsideron se në rastin konkret nuk dëshmohet se parashtruesi ka kërkesë të arsyetuar lidhur me shkeljen e të drejtës së pronës sipas nenit 46 të Kushtetutës.
74. Si përfundim, Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk ka ofruar fakte që do të tregonin se vendimet e gjykatave të rregullta në ndonjë mënyrë kanë shkaktuar shkelje të të drejtave të tij të garantuara me Kushtetutë.
75. Sa i përket shkeljeve të pretenduara të nenit 10, Gjykata vëren se ky nen nuk hyn në kategorinë e të Drejtave dhe Lirive Themelore të përcaktuara në Kapitullin II të Kushtetutës. Rrjedhimisht, pretendimi për shkelje të këtij neni duhet të ndërlidhet dhe të argumentohet me ndonjë të drejtë tjetër të paraparë në kapitullin II (Shih *mutatis mutandis* rastin e Gjykatës: KI108/18, parashtrues Blerta Morina, Aktvendim për papranueshmëri i 30 shtatorit 2019, paragrafët 195-197).
76. Gjithashtu, sa i përket shkeljeve të pretenduara të nenit 32 të Kushtetutës, Gjykata vëren se parashtruesi vetëm ka përmendur shkeljen e këtij neni të Kushtetutës në rastin e tij, por një pretendim të tillë nuk e ka shtjelluar dhe mbështetur me argumente. Gjykata rithekson qëndrimin e saj të përgjithshëm se vetëm fakti i thjeshtë se parashtruesi i kërkesës nuk pajtohet me rezultatin e vendimeve të gjykatave të rregullta, sikundër edhe vetëm përmendja e neneve të Kushtetutës, nuk janë të mjaftueshme për të ndërtuar një pretendim të argumentuar për shkelje kushtetuese. Kur pretendohen shkelje të tilla të Kushtetutës, parashtruesit e kërkesës duhet të sigurojnë pretendime të arsyetuara dhe argumente bindëse (Shih, *mutatis mutandis*, rastet e Gjykatës Kushtetuese: KI 78/19, parashtrues i kërkesës Miodrag Pavic, Aktvendim për papranushmëri i 1 nëntorit 2019, paragrafi 56; KI136/14, parashtrues i kërkesës Abdullah Bajqinca, Aktvendim për papranueshmëri, i 10 shkurtit 2015, paragrafi 33).
77. Prandaj, kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe duhet të deklarohet e papranueshme, në pajtim me rregullin 39 paragrafi (2) të Rregullores së punës.

Kërkesa për masë të përkohshme

78. Gjykata rikujton se parashtruesi i kërkesës si pretendim kryesor paraqiti vendosjen e masës së përkohshme përmes së cilës do të ndalohej shitja e pronës së kontestuar deri në vendosjen meritore të çështjes nga Kolegji i Specializuar i DHPGJS.

79. Gjykata tani më konstatoi se kërkesa e parashtruesit duhet të deklarohet e papranueshme, si qartazi e pabazuar në baza kushtetuese.
80. Prandaj, në pajtim me nenin 27.1 të Ligjit dhe në pajtim me rregullin 57 (4) (a) të Rregullores, kërkesa e parashtruesit për masë të përkohshme duhet të refuzohet, sepse e njëjta nuk mund të jetë objekt shqyrtimi, pasi kërkesa deklarohet e papranueshme (Shih në këtë kontekst rastin e Gjykatës: KI19/19 dhe KI20/19, parashtrues *Muhamed Thaqi* dhe *Egzon Keka*, Aktvendim për papranueshmëri i 26 gushtit 2019, paragrafët 53-55).

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113.1 dhe 7 të Kushtetutës, nenet 20, 27 të Ligjit dhe rregullin 39 (2), 57 dhe 59 (2) të Rregullores së punës, më 9 nëntor 2019, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. TA REFUZOJË kërkesën për masë të përkohshme;
- III. T'UA KUMTOJË këtë Aktvendim palëve;
- IV. TA PUBLIKOJË këtë Aktvendim ne Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- V. Ky Aktvendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Bekim Sejdiu

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi